

NOTAT

Til: Landsstyret

Fra: Anne Hilde Thue, Inger Marie Bø og Hilde Tretterud.

Dato: 5. mars 2021

Regnskapsnotat 2020

NJ hadde både høyere inntekter og færre utgifter enn budsjettet i 2020. Koronapandemien har gitt store innsparinger både på drift og vederlag pga færre reiser og overnattinger. Årsregnskapet for 2020 viser overskudd i NJs økonomi både på drift, med 14,46 millioner kroner, og på vederlag med 3,74 millioner kroner. Finansinntekter på drift endte på nærmere 5,9 millioner kroner og vel 0,8 millioner på vederlag.

Det er med blandede følelser NJ ser sitt største overskudd noen sinne. Vi budsjettet på drift med både inntekter og kostnader på omkring 56 millioner kroner, altså et budsjett i balanse. Vi fikk driftsinntekter på 61,6 millioner kroner, og utgifter på 49 millioner kroner, og sitter altså igjen med et overskudd på drift (inkl. finans) på snaut 12,55 millioner kroner.

Årsaken til de blandede følelsene er at mange av organisasjonens aktiviteter ble innstilt eller flyttet over på digitale kanaler på grunn av pandemien. Vi skulle gjerne ha brukt pengene på gode tiltak i stedet for at de står på bok. På den annen side er pengene disponible når samfunnet åpnes opp igjen, og kan da brukes til det beste for medlemmer, tillitsvalgte og rettighetshavere. Høsten 2020 planla vi for at 2021 skulle komme tilbake til normalen. Det gjenstår å se når det skjer, så også 2021 har startet med mest digital aktivitet. På den positive siden er å si at det har vært – og er – masse digital aktivitet i organisasjonen, men vi ser frem til å kunne møtes igjen og drive organisasjonsarbeid sammen.

Vi vil i dette notatet trekke fram noen hovedpunkter fra regnskapet for 2020.

Aktivitetsbasert regnskap

Først noen ord om regnskapsmetoden NJ bruker. Aktivitetsbasert regnskap er regnet som ogd regnskapsskikk for organisasjoner som vår. NJs formål er ikke å gå med overskudd, men drive aktivitet for medlemmene. En stor del av kostnadene er personal- og kontor og disse kostnadene fordeles etter beste skjønn på de aktivitetene NJ driver.

NJs formålskapital er det vi ellers er vant til å omtale som egenkapital. Deler av midlene kan være belagt med restriksjoner enten i kraft av lov eller avtaler. Eksempel på dette kan være at ubrukte vederlagsmidler settes av i et eget fond til senere bruk på samme formål. Landsstyret kan også velge å øremerke deler av midlene selv, altså gi selvpålagte restriksjoner. Eksempler på dette er 'egenkapitalen' til Journalisten, Solidaritetsfondet, Konfliktfondet og vervemidlene.

Drift

Inntekter

Kontingentinntekter

Kontingentinntektene var så å si på budsjett, nesten 1,1 million høyere enn året før, 44,8 millioner kroner mot et budsjett på vel 44,7 mill.

Pga. store utfordringer med medlemssystemet i 2019 satt vi igjen med store utestående fordringer da vi

overførte medlemsmassen til det nye medlemssystemet Mysoft. Vi jobbet gjennom 2020 med å få ryddet opp i dette, og komme ajour i purring av eldre fakturaer. Som en del av denne opprydningen har vi kreditert en god del utestående, men vi har også fått inn mer enn forventet. Per 31.12.2020 er vi ajour med puringer og hadde kun vel 350 000 kroner utestående hos medlemmene. Med bakgrunn i dette har vi nedjustert avsetning til tap fra kr 820 000 per 31.12.2019 til kr 120 000 per 31.12.2020.

Overskuddet knyttet til driftsmidlene foreslår vi å legge på formålkapitalen. Mulige større organisasjonsendringer og investeringsbehov de neste årene er blant årsakene til at det fortsatt er ønskelig å ha en tilgjengelig og fleksibel formålkapital som ikke er bundet i fond eller belagt med andre restriksjoner.

Tilskudd

Tilskuddene er til en viss grad øremerkede midler. Den største summen her er tilskuddet fra Utenriksdepartementet som går rett inn i NJs virksomhet i utviklingsland, delvis via Den internasjonale journalistføderasjonen (IFJ). NJ tar en viss prosent i administrasjonshonorar av deler av tilskuddet. Budsjettet på dette prosjektet settes lik faktiske kostnader i regnskapet.

Administrasjonsandelen for vederlag er 15 prosent (med unntak for privatkopieringsvederlag der adm andel er 10 prosent), og med økende vederlagsinntekter er også denne inntekten høyere enn budsjettet.

Inntekter fra aktiviteter

Det meste av disse midlene kommer fra STUP-ordningene, som kjøper administrative tjenester fra NJ. En pott som NJ selv rår over, bruker vi i hovedsak på forskning på journalister og kompetanseheving i bransjen knyttet til krevende arbeidsoppgaver, seksuell trakassering o.l.

Finansinntekter

Det er i stor grad finansinntektene som gir oss høyere inntekter enn budsjettet, opp 4,2 millioner kroner fra året før. De samlede finansinntektene er på vel 5,9 millioner kroner, hvorav mesteparten er knyttet til konfliktfondet. De siste årene er finansinntektene blitt tilført driften i sin helhet (vederlag er unntatt). Ettersom NJ går med solid overskudd både på drift og finansinntekter i 2020, foreslår sekretariatet at finansinntektene knyttet til konfliktfondet i år tilbakeføres fondet. Det gir konfliktfondet et løft i et år der driften ikke har samme behov for denne overføringen som de siste årene.

Kostnader

Kostnader til anskaffelse av midler

Dette er en post som revisor anbefaler organisasjoner som vår å bruke til medlemsverving og systemer for å innhente kontingent. For 2019 valgte NJ kun å legge medlemsverving her, men for 2020 har vi også lagt kostnader til drift av medlemssystem og ansattressurser til innhenting av medlemskontingent her. Denne posten er høy i 2020 ettersom vi brukte ekstra ressurser på å hente inn kontingent i overgangen mellom to systemer, og vi forventer at denne reduseres i 2021.

Rene investeringskostnader til nytt medlemssystem ligger ikke her.

Tilskudd til org formål

Her ligger tilskuddene til NJs lokallag og NJ Frilans, samt kontingent til EFJ og IFJ. Se mer om lagene senere i notatet.

Tillitsvalgtopplæring

Det har vært høy kursaktivitet i 2020. Men kursaktiviteten har nesten i sin helhet blitt flyttet til digitale plattformer, og det er derfor først og fremst lønnskostnader knyttet til dette som synes i regnskapet. Man kan se av de omfordelte kostnadene at personalkostnadene til NJ-skolen har vært høyere enn vi planla med. Vel 1,3 millioner kroner budsjettet til kurs er imidlertid ubrukt, og det er styrkeløft som er den største ubrukte posten.

Tariffavtalte Opp&Ut-midler fra NRK skal brukes til på opplysnings- og utdanningstiltak for NJs tillitsvalgte i NRK. Det foreslås at ubrukte midler fra 2020 settes av i regnskapet for å holde noen av kursene som skulle vært avholdt i fjor, i år - i tillegg til det som allerede er budsjettet.

Medlemsservice

Ettersom grunnforsikringen for medlemmene ble avvirket etter første kvartal 2020 var det forventet en innsparing på denne posten. Nesten 1 million kroner mindre ble brukt på dette enn i 2019. I 2021 vil også den siste kostnaden som vi hadde i 2020, på vel 300 000 kroner, bli borte.

Tarifforhandlingene i seg selv ble dyrere enn budsjettet, blant annet som følge av forhandling over flere netter med NRK, men ettersom tariffkonferansen for MBL-området ble avlyst, ble tariffarbeidet samlet likevel rimeligere enn budsjettet.

Det ble ikke avholdt arbeidsmiljøkurs i 2020. Forsknings- og formidlingsarbeidet som ligger på posten Arbeidsmiljøarbeid ble også lagt på is noen måneder, men det tas opp igjen nå i 2021.

Aktiviteter i NJ

Vi har brukt noe mer arbeidstid på å forberede landsmøtet enn planlagt. Arbeidsutvalget og landsstyret har avholdt færre fysiske samlinger enn normalt, men likevel er AU omtrent på budsjett, mens landsstyret kostet omkring 100 000 kroner mindre enn budsjettet. Det tyder på at normal drift ville gitt et overforbruk på disse postene. Landsmøtet vedtok sist at LS skulle være mer ute hos medlemmene, og dette har en kostnad som vi må vurdere ved budsjettering.

Lagsøkonomien

Da konsernlagene ble opprettet, ble det bestemt at kostnadene til disse skulle tas direkte i NJs regnskap, og at disse ikke får overført et tilskudd som avregnes ved årets slutt, slik vi gjør med lokallagene. Derfor ligger lokallagene og NJ Frilans i regnskapet under overskriften *Tilskudd* mens konsernlagene ligger under overskriften *Aktiviteter i NJ*. Dette har ikke betydning for de midlene som gis til hhv lokal- og konsernlag, men er en formalitet.

Det er først når vi nå ser 2020 under ett at vi får oversikt over hva lokallagene og konsernlagene har brukt i det første koronaåret. På drift ble det budsjettet 1,8 millioner kroner til lokallag og NJ Frilans, mens det ble brukt 1,1 mill. Av dette brukte NJ Frilans tilnærmet det samme på drift som året før, omkring 400 000 kroner. Det var likeledes budsjettet med vel 1,8 millioner kroner for konsernlagenes aktivitet, og det ble brukt bare rundt 300 000 kroner.

Det kunne vært interessant å se på hvordan økonomien i de sammenslåtte lagene har vært i deres første år, men pga tiltakene i 2020 er det ikke mulig å sammenlikne aktiviteten i dette året. Totalt er det brukt 2 millioner kroner mindre enn budsjettet på lagene i 2020.

Internasjonalt arbeid

1 prosent av kontingentinntektene settes av til Solidaritetsfondet. I 2020 ble det brukt nærmere 350 000 kroner og det overskytende, samt finansinntekter knyttet til fondets midler, reserveres til senere bruk. Reiser til nordisk og internasjonalt samarbeid er naturlig nok innstilt. Også det store UD-prosjektet ble delvis utsatt og midler er overført til bruk i 2021 etter avtale med departementet.

Journalisten

NJs tilskudd til Journalistens drift ble i 2020 fordelt med 50 prosent på drift/50 på vederlag. Det ble også gitt et mindre tilskudd til å strøme PFU-møtene, noe som ble tatt fra vederlag.

Journalisten gikk med et overskudd på vel 600 000 kroner.

Administrasjonsoppgaver

Sentral drift

I et aktivitetsbasert regnskap skal kostnader til ansatte, lokaler o.l. fordeles på aktiviteten. Dersom vi fjerner en stor aktivitet, så vil behovet for ansatte og lokaler reduseres samtidig. For 2020 er mer av de sentrale kostnadene fordelt ut på aktivitetene enn vi gjorde i 2019 og i budsjett, og det er derfor vanskelig å se denne posten mot budsjett. Det er viktig å vite at det som nå står igjen på sentral drift er kostnader vi anser å tilhøre den overordnede driften og ikke enkeltprosjekter, og totale kostnader til ansatte, lokaler og annen drift er altså større enn det ser ut til her.

De totale kostnadene til *sentral drift* (ansatte m/lønn, pensjon, kompetanseheving mm, og lokaler og drift kontor mm) er imidlertid helt på budsjett med omkring 27,5 millioner kroner før fordeling. Første halvdel av 2020 hadde vi noe høyere kostnader med vikarbruk, overtid og ekstra bistand, særlig knyttet til ekstra arbeid i forbindelse med overgangen til nytt datasystem og mye manuell opprydding i dataene, men gjennom året er dette kommet i balanse.

Det er greit å merke seg at vi hadde lavere pensjonskostnader enn normalt på grunn av omlegging av fakturaperiode. Kostnadene til tjenestepensjon var snaut 3,8 millioner kroner og vel 0,7 millioner av dette ble belastet premiefondet.

Datadrift

Vi brukte omkring 1 million kroner mindre enn budsjettert til dataomleggingen og -drift.

De totale kostnadene på de to prosjektene *Maskiner og inventar* og *Nytt medlems- og sakssystem* var budsjettert til snaut 6,7 millioner kroner og vi brukte omkring 5,75 millioner. Årsaken til underforbruket er i hovedsak at vi kostnadsførte en del på tampen av 2019 etter at budsjettet for 2020 var lagt, men også sterk kostnadskontroll ved overgangen til ny leverandør. Vi er fortsatt ikke helt i mål på alle de dataprojektene vi satte i gang, slik mindre kostnader vil tilkomme i 2021, og NJ må uansett fortsette den digitale utviklingen vi nå er i gang med.

Også datadriften fordeles på aktivitet. Kostnadene til Mysoft fordeles med 50 prosent til medlemsarkiv/kontingentinnehenting, 15 prosent til hhv saksarkiv og kursmodul, 10 prosent til Min side og 5 prosent til Tillitsvalgtportalen og Streikemodulen.

Vi valgte også på slutten av året å investere i nye bærbare maskiner til en stor del av sekretariatet, da en del maskiner begynte å nå en alder der det var nødvendig.

Vervemidlene

Ved inngangen til 2020 hadde vi vel 850 000 kroner i øremerkede midler til verving. Gjennom året har vi regnskapsført 165 000 kroner på dette prosjektet. Etersom vi har såpass store ubrukte midler foreslår vi å ikke kostnadsføre disse på den avsatte vervepotten, men ta dem fra ordinær drift. På den måten opprettholder vi nivået på midler med restriksjoner til verving inn i 2021.

Vederlag

På bakgrunn av vedtak både i landsmøtet og landsstyret budsjetterte vi med å bruke omkring 3,6 millioner kroner mer enn vi brukte i 2019. Vi skulle ha større og bedre journalistfaglig aktivitet ut til rettighetshaverne. Koronapandemien satte en effektiv stopper for å møtes til debatt og konferanser, og mye av de budsjetterte midlene er dermed ubrukt. Det meste av de budsjetterte kostnadene på vederlagsregnskapet er imidlertid faste kostnader som ikke påvirkes av koronapandemien.

Vi har brukt 16,4 millioner kroner, mot en total inntekt på 19,3 før finans, mens vi hadde budsjettert med kostnader på nesten 20,8 millioner kroner. Før finansinntekter går vi altså med 2,9 millioner kroner i overskudd på vederlag

Men - vi har brukt bare vel 700 000 kroner mindre enn i 2019, så det må uansett kunne sies å ha vært stor aktivitet knyttet til vederlag.

Inntekter

NJ rådfører seg med Kopinor og Norwaco før vi budsjetterer vederlagsinntekter, likevel viser de seg vanskelige å forutse. For 2020 budsjetterte vi med totalt nesten 16,9 millioner kroner i inntekter, mens de ble 19,3 millioner kroner. Vel 0,8 millioner i finansinntekter bringer den totale inntekten på vederlag opp til snaut 20,15 millioner kroner.

Midlene skal brukes til beste for rettighetshaverne, ikke bare medlemmene. Noen av midlene er øremerket, og i 2020 er det to inntektsstrømmer som skal settes av på vederlag med lovpålagte restriksjoner. Det ene er ubrukte midler på omkring 300 000 kroner i Privatkopieringsvederlag som ikke ble utbetalt i 2020. Disse pengene deles ut via NJ til individuelle rettighetshavere etter en søknadsrunde. Det andre er

Kulturarvvederlaget på omkring 750 000 kroner som skal brukes til utvalgte NRK-ansatte.

- [Les gjerne mer om hvordan vederlagsmidler kan brukes her.](#)

Kostnader

Tilskudd

Det ble budsjettert vel 1,8 millioner kroner til vederlagsarrangement i lagene (omtrent det samme som til drift), og vi brukte nesten 740 000 kroner, omkring 1 million kroner mindre enn i 2019. Årsaken er selvsagt pandemien.

Journalisten er ny på tilskuddslista, Norsk Presseforbund fikk økt sitt tilskudd, mens Institutt for Journalistikk fikk samme tilskudd som året før.

Journalistfaglige konferanser

De fleste av årets konferanser og seminarer ble avlyst og noen ble gjort digitale. I underkant av 700 000 kroner ble brukt av de nesten 2 millioner kronene som var budsjettert. Likeledes ble det kun brukt omkring 100 000 av de 800 000 som var bevilget til konferansestipend for deltakerne. Vi valgte å ikke kreve tilbake en del arrangementsstøtte fra konferanser som ikke fikk refundert utgifter da arrangementer ble innstilt.

Andre tilskudd

Det er ryddet litt i hva som ligger i hvilke poster. Fra 2020-regnskapet er reisestipend utelukkende det som kalles *NJs reisestipend*. Stipend som deles ut sammen med Kritikerlaget, Den store Journalistprisen og Karina Jensen-stipendene er nå samlet under *Journalistpriser- og stipend*.

Aktiviteter som oppfyller formålet

Deler av arbeidet i sekretariatet er arbeid for alle rettighetshavere og det kostnadsføres derfor midler til opphavrett, medierett og journalistfaglig aktivitet her.

Ettersom det ikke har vært mulig å gjennomføre fysiske arrangementer, har heller ikke 2020 blitt et gjennombrudd for arrangementsstillingen og den er til en viss grad blitt brukt til andre oppgaver. Deler av kostnadene for stillingen er derfor lagt på drift.

Vederlagsaktiviteter i NJ

Vi hadde budsjettert med å arrangere egne temakonferanser i regi av NJ sentralt. Av åpenbare grunner ble de ikke gjennomført, og det er stort overskudd på denne posten i forhold til budsjett.

Pressens hus er nå skilt ut som en egen aktivitet. Oppstartkostnader til huset (arkitekter, prosjektering, o.l.) kostet NJ i underkant av 150 000 kroner i 2020.

NJ har søkt om eksterne midler til jubileumsboka, så her kan det komme tilbake midler i 2021.

Arbeidsutvalget anbefaler landsstyret å vedta:

- Overskuddet på NJs drift (inkl. finans) kr 6 591 889 overføres til NJs formålskapital uten restriksjoner.
- Journalistens overskudd, kr 618 959 settes på NJs formålskapital med selvpålagt restriksjon for Journalisten.
- Overskuddet på vederlagsmidlene, kr 3 736 168, overføres til vederlagsfondet.
- Konfliktfondet belastes med kr 40 036 til datautvikling for streikeforberedelser.
- Underforbruk på Solidaritetsfondet, samt andel av finansinntekter, kr 211 106 overføres NJs formålskapital med selvpålagt restriksjon for Solidaritetsfondet.
- Finansinntektene fra konfliktfondet, kr 5 455 905 overføres NJs formålskapital med selvpålagt restriksjon for Konfliktfondet.
- Gjenstående midler til verving kr 853 625 opprettholdes som formålskapital med selvpålagt restriksjon til verving.
- Ubrukte midler til tillitsvalgtopplæring i NJ i NRK, kr 200 000 overføres til NJs formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner.